

W numerze m. in.:

☐ Z Senatu s. 3	☐ Nowości Działu Nauki s. 9
☐ Narada Rektorów s. 4	☐ Prawo autorskie c.d. s. 10
☐ Fundacja Rozwoju Politechniki s. 8	☐ Sukcesy studentów s. 5 i 7

Przyzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Nr 40

1-15 grudnia 1994

Laboratorium Magnetycznego Rezonansu Jądrowego już działa!

Prezentujemy Państwu otrzymane z pewnym opóźnieniem zdjęcia obrazujące pełne napięcia pierwsze chwile rozruchu.

Obok:

Prezentacja sprzętu. Przy monitorze dr Urszula Wal-kowiak i dr Małgorzata Pawłowska. Zza ich pleców kibicują rektorzy: prof. Ryszard Rogala i prof. Wojciech Majewski.

Też obok:

Dziekan Wydziału Chemicznego dr hab. Mirosław Soroka prezentuje pani Dyrektor Gabinetu Rektora, dr Małgorzacie Pawłowskiej zjawisko nadprzewodnictwa.

R O Z M A I T O Ś C I

W SPRAWIE REKRUTACJI

17 listopada odbyło się spotkanie Prorektora ds. Nauczania, prof. Zdzisława Kremensa z dziekanami w sprawie rekrutacji w nowym roku akademickim oraz nowych zasad finansowania wydziałów. W tej drugiej sprawie pojawiło się wiele pytań, na które próbowano odpowiedzieć w oparciu o przedstawiony przez Prorektora ds. Ogólnych, prof. Ryszarda Rogalę algorytm. Aspekt finansowy operacji przedstawiła pani mgr. Danuta Domagała.

KOMITET BUDOWY MASZYN PAN

3 listopada na Wydziale Mechanicznym Politechniki Wrocławskiej odbyło się posiedzenie Komitetu Budowy Maszyn PAN zorganizowane przez Sekcję Podstaw Technologii. W trakcie tego spotkania obchodzono dwa jubileusze: 75-lecie profesora Zdzisława Marciniaka z Instytutu Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Warszawskiej, dorobek którego zreferował prof. Kaczmarek oraz 70-lecie prof. Macieja Zarzyckiego z Politechniki Śląskiej (pracownika Wydziału Mechaniczno-Energetycznego, członka CK), którego sylwetkę przedstawił prof. Henryk Hawrylak.

Dziekan, prof. Jan Koch dokonał prezentacji Wydziału. Prof. Henryk Hawrylak wygłosił bardzo interesujący referat pt. "Edukacyjna rola nauki". Wygłoszono referaty ukazujące dorobek naukowy poszczególnych instytutów Wydziału Mechanicznego. Instytut Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn został zaprezentowany w referacie dra hab. D. Dudka "Metody oceny bezpieczeństwa maszyn w procesie ich eksploatacji" i profesora W. Kollka, który mówił o "Możliwościach zmniejszenia hałasu w hydraulicznych układach napędowych".

Instytut Technologii Maszyn i Eksploatacji został przedstawił trzy referaty: profesora Z. Samsonowicza, prof. J. Gronostajskiego i dra L. Krynickiego "Prace badawcze z zakresu technologii bezwiórowych", profesora J. Kocha i dra hab. E. Chlebusa "Prace badawcze z zakresu obrabiarek i automatyzacji" oraz prof. H. Żebrowskiego i dra P. Cichosza "Prace z zakresu obróbki ubytkowej (wiórowej, ścierniej, erozyjnej)". O pracach Instytutu Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej mówił prof. W. Kasprzak w referacie "Badania eksperymentalne w mechanice". Następnie pokazano gościom laboratoria Wydziału.

START W STUDIUM KOMUNIKACJI

25 listopada odbyło się otwarcie kolejnego cyklu zajęć na podyplomowym Polsko-Amerykańskim Studium Komunikacji Społecznej w Organizacji i Zarządzeniu. Uczestnikami uroczystości byli: kierownik Studium dr hab. Jan Waszkiewicz, Prorektor ds. Nauczania prof. Zdzisław Kremens, przedstawiciel Connecticut State University prof. Henry Enck, prodziekan Wydziału Informatyki i Zarządzania dr Zdzisław Szalbierz oraz prof. Andrzej Wiszniewski, który wygłosił wykład inauguracyjny pt. "Jak rozmawiać z cudzoziemcami?". Okazuje się, że nie wystarczy znać płynnie język rozmówcy. Aby nie wpaść na

grożące w takiej sytuacji rafy, należy opanować odrębności kulturowe (i samego siebie), nie pić, nie mówić za wiele, a przede wszystkim...zapisać się na Polsko-Amerykańskie Studium Komunikacji Społecznej.

WYPŁATĘ ODBIERAMY W A-1

W związku z prowadzoną akcją zakładania rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych (ROR) przewiduje się, że od stycznia 1995 roku jedynym miejscem, w którym będą wypłacane pracownikom Uczelni wynagrodzenia osobowe będzie kasa główna w budynku A-1. W związku z tym obowiązywać będą następujące terminy wypłat:

1. dla nauczycieli akademickich - 1 dnia każdego miesiąca (jeśli jest to dzień wolny od pracy, wypłata nastąpi w przeddzień; wyjątkowo za styczeń wypłata nastąpi 2 stycznia 95 r.);

2. dla pracowników nie będących pracownikami akademickimi zatrudnionych na stanowiskach nierobotniczych - w ostatnim dniu roboczym danego miesiąca;

3. dla pracowników na stanowiskach robotniczych i obsługi - 10-go każdego miesiąca za miesiąc poprzedni (jeśli jest to dzień wolny, wypłata nastąpi dzień wcześniej);

Wypłata wynagrodzeń bezosobowych i honorariów będzie następowała w dotychczasowych terminach, tj. 10-go, 20-go i 30-go każdego miesiąca.

Natomiast przelew wynagrodzeń i honorariów na konta osobiste będzie odbywał się dwa dni wcześniej niż podane wyżej terminy.

Listy wypłat w kasie głównej będą sporządzane w układzie alfabetycznym dla pracowników całej uczelni, bez wyodrębniania jednostek organizacyjnych. Przy pobieraniu wypłaty wynagrodzeń należy okazać dowód osobisty. Kopie list wynagrodzeń będą przekazywane do jednostek organizacyjnych w celu dokonania rozliczenia wynagrodzeń i przekazania informacji ("pasków") zainteresowanym osobom.

BAL SYLWESTROWY

Uprzejmie informujemy, że tradycyjnie organizowany jest w salach stołówki pracowniczej, przy ul. Smoluchowskiego 29, bal sylwestrowy.

Cena biletu 500.000 zł od osoby

W cenie biletu przewiduje się:

- konsumpcję (w tym butelka szampana na 4 osoby),

- zespół muzyczny.

Chętnych prosimy o zgłaszanie się do pokoju 419 w budynku C-9 w dniach 6-7 grudnia, w godzinach 15.00 - 17.00 celem wykupienia talonów.

Wymiana talonów na zaproszenia (z numerem stolika) odbędzie się 15 i 16 grudnia w godzinach 15.00-17.00, w szatni stołówki pracowniczej przy ul. Smoluchowskiego 29.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerami telefonów 36-81 i 25-61.

ZAPRASZAMY

Zespół Organizacyjny Balu

ZIMOWISKA**Zakład Usług Socjalnych informuje**

Do 16 grudnia można zgłaszać dzieci na zimowiska organizowane przez ZUS. Druki zgłoszeń powinny zawierać potwierdzenie średnich miesięcznych zarobków (netto) rodziców nie pracujących na Politechnice Wrocławskiej. Listy punktacyjne zostaną ogłoszone 30.12.1994 r. Reklamacje dotyczące ilości punktów można składać do 3.01.95 r. Publiczny rozdział miejsc odbędzie się 4.01.95 r. w sali 314 bud. A-1, o godz. 15.00. Odwołania można składać 6.01.95 r.

Listy ostatecznie zakwalifikowanych dzieci ukażą się 10.01.95 r.

Wszelkich dodatkowych informacji udziela Zakład Usług Socjalnych bud. C-9, pok. 420, tel. 20 38 12.

Zimowiska są organizowane w następujących terminach i miejscowościach:

1. MIĘDZYGÓRZE - ośrodek PWr

• termin: 28.01- 10.02.95

• obóz narciarski dla początkujących i zaawansowanych

• 35 miejsc dla osób w wieku 12-18 lat (urodzonych w latach 1977-1983)

Należy zaopatrzyć się w sprzęt narciarski.

2. WIELEŃ, woj. leszczyńskie - ośrodek spółki Polska Miedź S.A. w Lubinie

• termin: 28.01 - 10.02.95

• zimowisko z zajęciami ogólnorozwojowymi z elementami samoobrony

• 70 miejsc dla osób w wieku 8-18 lat (urodzonych w latach 1977-1987)

Wskazane zaopatrzenie się w dres i łyżwy.

UWAGI:

1. Karty kwalifikacyjne bez wypełnionego zgłoszenia nie będą przyjmowane.

2. Odpłatność za 14-dniowe zimowisko wynosi 40% dochodu netto na jednego członka rodziny w 1994 roku.

3. Należność za zimowisko będzie potrącona rodzicom z poborów.

4. Każde dziecko ma prawo w danym roku kalendarzowym skorzystać jeden raz z dofinansowania do kolonii letnich, zimowisk, obozów.

5. Dzieci małżeństw zatrudnionych na uczelni mają prawo do podwójnego korzystania ze świadczeń funduszu socjalnego, z tytułu pracy każdego z rodziców.

6. Dzieci i młodzież, które są wychowywane przez osobę samotną, są uprawnione do ulgowego korzystania z różnych form wypoczynku w każdym roku kalendarzowym z listy nr 1.

7. Dzieci uczestniczące w obozie narciarskim w Międzygórzu będą musiały same kupować karnety na wyciągi narciarskie.

SUPLEMENT DO INFORMATORA

Informowaliśmy niedawno o wydaniu przez Oficynę Wydawniczą PWr. "Informatora o Laboratoriach Politechniki Wrocławskiej". Obecnie istnieje możliwość wydania suplementu, który będzie włączony do tego informatora. Suplement zawierający nowe zgłoszenia i poprawki ukaże się w jednolitej szacie graficznej bez obwoluty. Kosztem wydania będą obciążone jednostki zgłaszające nowe laboratoria. Koszt wydania będzie uzależniony od ilości nowych zgłoszeń.

Z S E N A T U

XIV POSIEDZENIE SENATU

(24.11.94)

Senat zajął się licznymi sprawami osobowymi.

Zatwierdzono wnioski o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego: **profesora dra hab. Stanisława Dmitruka**, **profesora dra inż. Zbigniewa Lawrowskiego**, **profesora dra hab. inż. Tadeusza Łobosa** i **profesora dra Adama Zaleskiego**.

Zatwierdzono wnioski o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego: **docenta dra hab. Janusza Goćkowskiego**, **profesora dra inż. Ryszarda Rinka** i **docenta dra hab. inż. Adama Skopca**.

Profesor Henryk Chojnacki z Instytutu Chemii Fizycznej i Teoretycznej przedstawił Senatowi do zatwierdzenia opinię w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Warszawskiego **profesorowi Jean-Marie Andre**, światowej sławy chemikowi – teoretykowi, profesorowi zwyczajnemu Uniwersytetu w Namur. Profesor Andre ma w swoim życiorysie kartę polską: w okresie stanu wojennego osobiście jeździł do Polski jako kierowca transportów z pomocą charytatywną. Senat zatwierdził opinię (54:0:0).

Prorektor Z. Kremens przedstawił projekt zasad rekrutacji na następny rok akademicki i uprawnień Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Nowości systemu rekrutacji to premiowanie za aktualność ocen (ocena z egzaminu zdawanego w danym roku), eliminacja osób z ocenami miernymi, określenie limitów dla filii oraz rezygnacja ze studiów technicznych. **Profesor J. Świątek** przedstawił komentarz Komisji Senackiej: podkreślił popularność studiów technicznych w filiach, zaproponował złagodzenie kryteriów aktualności wiedzy, przesunięcia terminów opłat za studia zaoczne i korektę sformułowania określającego tryb załatwiania odwołań Wydziałowych Komisji Rekrutacyjnych. **Prof. Z. Kremens** wyjaśnił, że kontynuacja studiów technicznych jest niemożliwa w związku z wprowadzoną przez MEN nową formą dyplomu. Dyskusje wzbudził problem miarodajności wyników maturalnych, celowości uwzględniania w ocenie kandydata stopnia z języka polskiego i dyskryminacji osób z oceną mierną. **Profesor Zwoździak** zadeklarował, że Wydział Ochrony Środowiska nadal chce przyjmować osoby, które z braku miejsc nie dostały się na Akademię Medyczną, a **dr M. Michalewska** proponowała przesunięcie na wcześniejszy termin egzaminów z rysunku na Architekturze. **Prof. A. Mulak** zawnioskował, by aktualność ocen wynosiła dwa lata, by ograniczyć dyskryminację kandydatów z miernymi notami tylko do fizyki i matematyki oraz wyjaśnić ostatecznie, czy dopuszczalne jest składanie duplikatów świadectw maturalnych. Nawoływano również do uproszczenia tekstu przepisów o rekrutacji. **Dr hab. Z. Olszak** zauważył, że nawet na wydziałach, które nie mają problemów z kandydatami, mnożą się źli studenci, co może wskazywać, że zasady naboru były zbyt liberalne. **Prof. L. Kucharska** potwierdziła, że zapomina się często o potrzebie starannej selekcji studentów w czasie I roku.

Przeprowadzono głosowanie nad poprawkami do projektu: uwzględnieniem oceny z jęz. polskiego zgodnie z projektem (33:17:5), przedłużeniem aktualności ocen o rok (50:3:2), uznaniem egzaminu na Akademię Med. przy zdawaniu na Wydz. Chemii i Ochrony Środowiska (40:5:9). Następnie przyjęto całość projektu z uwzględnieniem wszystkich poprawek (53:0:2).

Senat zaaprobował projekty umów międzynarodowych o współpracy: między Fizyko-Mechanicznym Instytutem im. H. W. Karpenki NAN

Ukrainy i MC "Proton" a Instytutem Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej Politechniki Wrocławskiej (48:1:0) oraz między Katedrą Mechaniki Materiałów i Katedrą Budownictwa Podziemnego Tulejskiego Uniwersytetu Technicznego a Zakładem Budownictwa Podziemnego i Geotechniki Górniczej Instytutu Geotechniki i Hydrotechniki Politechniki Wrocławskiej (50:2:0)

Prof. D.J. Bem zreferował sprawę Wrocławskiego Centrum Sieciowo-Superkomputerowego (WCSS). Po omówieniu stopnia zaawansowania prac nad budową sieci WASK uzasadnił on potrzebę powołania WCSS właśnie przy Politechnice. Sieć uczelniana jest siecią logiczną, wirtualną. Nikt nie może w nią ingerować bez zgody jej administratora, niemniej uczelniana sieć komputerowa nie jest fizycznie wydzielona z sieci miejskiej. Ma to ten walor, że nie grozi nam podział finansowania sieci na "wspólną" część opłacaną przez KBN i "lokalną" utrzymywaną przez Uczelnię. Ponieważ i tak KBN ponosi koszty rozbudowy i utrzymania sieci (tzw. SPU-By), nie ma sensu powoływanie osobnej międzyuczelnianej jednostki administrującej WCSS. Lepszym rozwiązaniem jest utworzenie w tym celu wydzielonej jednostki organizacyjnej świadczącej usługi dla całego środowiska. Rolę środowiskowego organu doradczo-opiniotwórczego spełniać będzie Środowiskowa Rada Naukowa powoływana przez rektora PWr., w porozumieniu z Kolegium Rektorów Wyższych Uczelni Wrocławia., z grona osób desygnowanych przez wyższe uczelnie, instytuty PAN, wybrane instytuty resortowe i inne jednostki naukowe lub dydaktyczne.

JM Rektor stwierdził, że taka koncepcja była już prezentowana na posiedzeniu Kolegium Rektorów i że uważa wniosek za zbieżny z interesami uczelni. **Dr hab. M. Soroka** zwrócił uwagę, że inicjatywa budowy sieci powinna być współbieżna z budową wrocławskiej biblioteki akademickiej. **Dyr. H. Szarski** wyraził nadzieję, że powstające WCSS stwarza szanse na zakup nośników danych.

Senat podjął uchwałę o powołaniu jednostki o nazwie Wrocławskie Centrum Sieciowo-Superkomputerowe (51:0:1).

Prorektor ds. Ogólnych, prof. R. Rogala przedstawił informację o pracach nad projektem nowego finansowania wydziałów. Już dwa lata temu JM Rektor zaproponował wstępny projekt mający na celu odejście od systemu etatyzacji i dopasowanie skali środków przyznawanych przez Warszawę do finansowej polityki na wydziałach. Nowością jest spójność między regulami resortowymi i lokalnymi oraz powiązanie uprawnień decyzyjnych z odpowiedzialnością za realizację. Powołano komisję do rozwiązania tego problemu. Wiemy, że inne politechniki już przystąpiły do realizacji nowego systemu, choć trudno znaleźć model, który dałoby się przenieść wprost. To, co się proponuje, to zastosowanie algorytmu opartego na wzorze przyjętym przez Ministerstwo i powiązanie zatrudnienia ze środkami w dyspozycji wydziału. Przeprowadzono symulację działania algorytmu. Rozpatrywano jedynie fundusz osobowy nauczycieli akademickich i pracowników naukowo-technicznych (wynagrodzenia osobowe, wysługa lat, dodatki funkcyjne, premie, dodatki za warunki szkodliwe). Dane przeliczono dla lat 1993, 1994. W wyniku otrzymano informację o realizacji wydatków finansowych w bieżącym roku, gdyby algorytm działał od 1 stycznia. Uzyskane wyniki mają postać tabeli, w której niektóre wydziały mają niedobory, a inne nadwyżki. Ostateczna postać algorytmu zostanie opracowana w najbliższym czasie, tak by już 1 stycznia nowy system mógł zadziałać.

Prof. J. Zdanowski stwierdził, że model powinien uwzględniać drobne usługi międzywydziałowe. Ograniczenia finansowe mogą zmusić wydziały do redukcji administracji, lub instytutowej kadry bibliotecznej. **Dr hab. M. Soroka** wyraził obawę, że nowy system uruchomi tendencje odśrodkowe i wydziały przekształcą się w system odrębnych szkół. Grozi też skłonność do wydziałowej autarkii: wszystkie zajęcia prowadzimy własnymi siłami. Nowy system będzie wymagał zmian przepisów.

Prof. A. Mulak zauważył, że powróci problem rozliczania zajęć o różnej pracochłonności i sprawa nadgodzin. **Prof. J. Stańda** sugerował konieczność zmiany algorytmu ministerialnego.

Dr R. Radomski podkreślił, że model nie uwzględnia dostatecznie dynamiki przemian, co może mieć znaczenie dla polityki personalnej wydziałów.

JM Rektor zaproponował, by wydziały wyłoniły komisje, które zajmą się analizą uzyskanych wyników i dopracowaniem projektu.

Dziekan WBLiW, **prof. K. Czapliński** zgłosił 2 interpelacje: Jaki jest plankierownictwo Uczelni dostosowania centralnej administracji do reformy? Kiedy będzie nowy spis osobowy (książka telefoniczna)?

JM Rektor poinformował, że w dniu posiedzenia Senatu odbywa się narada w MEN. Dotyczy głównie pieniędzy. W związku z tymi problemami środowisko warszawskie zorganizowało w auli PW meeting, na którym zgłoszono postulat, by w przyszłości przeznaczyć na oświatę 5% PKB, na szkolnictwo wyższe 2% PKB (obecnie 0.75% PKB) i na naukę 2% PKB (obecnie 0.56% PKB), a na przyszły rok planuje się 0.54% PKB). W środowisku wrocławskim przedstawiono również pomysł takiego spotkania.

Przedmiotem spotkania w Ministerstwie jest również projekt ustawy o wyższym szkolnictwie zawodowym. Zdecydowanie krytykowany projekt ministerialny zakłada tworzenie licznych szkół licencjackich, inżynierskich z wszystkimi zewnętrznymi atrybutami uczelni, ale w pełni podległych decyzjom ministerialnym. Politechnika Wrocławska przedstawiła swój własny model, ale MEN lansuje starą koncepcję, m.in. przedstawiono go na spotkaniu rektorów. Można spodziewać się, że pewne środowiska będą zainteresowane realizacją modelu ministerialnego (np. małe ośrodki), więc sprawa będzie miała kontekst polityczny.

Gośćmi Politechniki Wrocławskiej byli **Ambasador USA Nicolas Rey** i **konsul Janette Weber**. Zwiedzili oni budowane Centrum Szkolenia Ustawicznego.

Bawił też u nas **Ambasador Czech**. Wyrażał zainteresowanie współpracą.

Od 1 do 4 grudnia odbędzie się XXI Barbórkowy Festiwal Chórów Studenckich.

Do JM Rektora skierowany został apel o samoorganizację środowiska polskich profesorów. Proponuje się tam utworzenie ogólnopolskiej organizacji profesorów i doktorów habilitowanych i zorganizowanie zjazdu, którego krajowym koordynatorem jest **prof. Bogdan Wojciszke** z Uniwersytetu Gdańskiego. W imieniu członków Komitetu Badań Psychologicznych PAN podpisał go **prof. dr hab. Wiesław Łukaszewski**. Uczelnia gotowa jest sfinansować koszt delegacji przedstawiciela PWr.

Prof. T. Winnicki zgłosił potrzebę budowy garażu lub parkingu w rejonie Politechniki.

Prof. Teresa Orłowska-Kowalska stwierdziła, że konieczne jest wydanie nowego, poprawionego wykazu laboratoriów, gdyż zamieszczony w obecnym materiał jest niejednorodny.

Następne posiedzenie Senatu 22 grudnia o godz. 13.15.

Narada rektorów w MEN

W sprawie Ustawy o Szkolnictwie Wyższym Zawodowym

24 listopada odbyła się w Ministerstwie Edukacji Narodowej narada rektorów szkół wyższych poświęcona projektowi ustawy o wyższym szkolnictwie zawodowym, budżetowi na przyszły rok i sprawom finansowym.

Jako przedstawiciel Politechniki Wrocławskiej obecny był Prorektor ds. Nauki, prof. Wojciech Majewski. Dr Wojciech Myślecki uczestniczył w obradach jako współtwórca i redaktor konkurencyjnego w stosunku do ministerialnego projektu ustawy o wyższym szkolnictwie zawodowym.

Ministerialny (skorygowany) projekt ustawy został zreferowany przez dyrektora Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dra

akademickie generalnie zaaprobowano koncepcję tworzenia wyższych szkół zawodowych. Natomiast projekt MEN-u zawiera istotne wady: nie uwzględnia w ogóle udziału wyższych szkół akademickich, bez których wyższe szkoły zawodowe nie powstaną. Jest też nacechowany "silnym centralizmem ministerialnym", tzn. minister nadzoruje bezpośrednio wszystkie wyższe szkoły zawodowe, kontroluje i nominuje kanclerza, który ma kierować częścią gospodarczą i finansami szkoły. Jest to więc wyraźnie scentralizowany system z bardzo silną pozycją ministra, który dysponując ograniczonymi środkami i siłami nie będzie w stanie wywiązać się z obowiązków narzuconych ustawą.

Prof. A. Koj skrytykował niezwykle skomplikowany i niejasny ustrój organizacyjny wyższych szkół zawodowych przedstawiony w projekcie MEN: szkoły miałyby z jednej strony rektora i senat, a z drugiej - kanclerza i konwent bez jasno rozdzielonych uprawnień. Stwierdził, że układ ten będzie rodził nieustanne konflikty kompetencyjne. Uważał również, że należy w ustawie zaznaczyć silniejszy związek z lokalną społecznością i przedsiębiorstwami oraz ich wpływ na sposób funkcjonowania tych szkół. Powiedział też, że należy koniecznie uwzględnić proponowane przez projekt PWr. możliwości afiliowania czy akredytowania wyższych szkół zawodowych przy istniejących wyższych uczelniach akademickich

Różnice między projektami Ustawy o Szkolnictwie Wyższym Zawodowym

	MEN	PWr
1.	integralna część szkolnictwa wyższego podporządkowana ministrowi i pod nadzorem RGSzW	integralna część szkolnictwa wyższego, ale z odrębną (na szczeblu krajowym) radą wyższego szkolnictwa zawodowego w skład której wchodzi przedstawiciele przemysłu i kręgów gospodarczych; zdecentralizowana podległość (dla części szkół - MEN, dla części szkół - rektorzy uczelni, przy których te szkoły są afiliowane)
2.	nie przewiduje ustawowego udziału istniejących szkół akademickich w tworzeniu i nadzorowaniu wyższych szkół	autonomiczne uczelnie akademickie (spełniające warunki art. 12 ust. o szk. w.) mają prawo kreowania lub afiliowania wyższych szkół zawodowych; w tych szkołach uprawnienia ministra przechodzą z mocy ustawy na rektora
3.	tworzy skomplikowaną, paraakademicką strukturę szkoły z wymieszaniem kompetencji pomiędzy rektorem i senatem a kanclerzem (rodzaj dyrektora administracyjnego) i konwentem (rada nadzorcza)	prosta i jasna struktura organizacyjna z dyrektorem kierującym jednoosobowo szkołą oraz wybieralnym organem kolegialnym w postaci rady administracyjnej
4.	słaby wpływ regionalnych kręgów gospodarczych i regionalnej administracji samorządowej na program i działanie wyższych szkół zawodowych oraz brak takiego wpływu na szczeblu krajowym	silny, ustawowo zagwarantowany wpływ regionalnych kręgów gospodarczych i administracji samorządowej na szczeblu szkoły i krajowym (1/3 miejsc w radzie dla przedstawicieli przemysłu i samorządu, wymagana pozytywna opinia samorządu; w krajowej radzie - miejsce dla przedstawicieli izby handlowej itd.)
5.	scentralizowany system nadzoru merytorycznego i formalnego sprawowanego przez ministra, co jest nierealne w obecnym układzie organizacyjnym ministerstwa, brak jasno zdefiniowanych sposobów określania minimów programowych i kadrowych	minimalizacja nadzoru ze strony ministerstwa; przekazanie nadzoru bądź w ręce założycieli wyższej szkoły zawodowej, bądź w ręce rektorów uczelni afiliujących

inż. Jerzego Gąsiorowskiego. Wyraził on pogląd, że należy koniecznie reaktywować system wyższego szkolnictwa zawodowego jako integralną część składową szkolnictwa wyższego, ale z wyodrębnioną strukturą, której poszczególne podmioty posiadająby osobowość prawną. System taki powinien obniżyć koszty funkcjonowania szkolnictwa wyższego przez skrócenie czasu kształcenia i zawężenie programów do kształcenia zawodowego. Wyższe szkoły zawodowe powinny funkcjonować w znacznie silniejszym związku z regionalnym otoczeniem gospodarczym, przemysłowym i usługowym. Otoczenie to powinno w istotnym stopniu dofinansowywać wyższe szkolnictwo zawodowe. Intencją rządu jest włączenie do systemu wyższych szkół zawodowych istniejących już szkół oficerskich, kolegów nauczycielskich i słabych uczelni akademickich, które nie rokoją nadziei, że uzyskają status uczelni samoistnych. Rząd zamierza powołać pierwsze wyższe szkoły zawodowe w roku akad. 1996/97.

Dyskusja nad dwoma projektami: MEN-owskim i Politechniki Wrocławskiej była utrudniona przez fakt, że ministerstwo rozsyłało wyłącznie własną wersję. Projekt wrocławski znany był tylko niektórym rektorom.

Najpełniejsza była wypowiedź rektora UJ, prof. Aleksandra Koja, który występował w imieniu całego środowiska krakowskiego. Stwierdził on, że mimo wcześniejszych zastrzeżeń środowisko

spełniających wymogi autonomii statutowej. Istotnym problemem merytorycznym będzie ustalenie, kto i w jakim trybie będzie określał minima kadrowe i programowe. Był zdania, że w żadnym z projektów nie rozwiązano problemu dyplomów i tytułów zawodowych nadawanych przez wyższe szkolnictwo zawodowe, nie uregulowano ustawowo statusu absolwentów, a wprowadzenie w obu projektach stanowiska profesora dla wyższych szkół zawodowych dodatkowo jeszcze zaciemnia i deprecjonuje istniejący tytuł profesora.

W odniesieniu do projektu Politechniki zauważył, że nie widzi celowości odrębnej Rady Wyższego Szkolnictwa Zawodowego, raczej uważa, że istniejąca Rada Gł. Szkolnictwa Wyższego powinna powołać wyspecjalizowaną sekcję ds. wyższego szkolnictwa zawodowego. W konkluzji rektor UJ zaproponował odrzucenie obecnej wersji ministerialnej, rozważenie możliwości nowelizacji obecnej ustawy o szkolnictwie wyższym i powołanie jednego lub dwóch zespołów autorskich (nielicznych), by na podstawie obu projektów, zebranych opinii, dyskusji etc. przygotowały one nową wersję projektu.

Inne głosy: rektora AGH prof. Mirosława Handtkego, rektora AR-T z Olsztyna Andrzeja Hopfera, prof. Jerzego Mikułowskiego-Pomorskiego z krakowskiej AE wspierały wypowiedź prof. Koja.

Dyskusja nie została podsumowana przez przedstawicieli MEN, natomiast wystąpił przewodniczący Rady Głównej, prof. Jerzy

Osiowski. Stwierdził, że RG nie miała czasu na zapoznanie się z projektem MEN, a projektu wrocławskiego nie zna, obecnie nie jest więc w stanie przedstawić swojej opinii. Uznał, że koncepcja nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym jest nierealna z przyczyn czasowych, gdyż wyż demograficzny zmusza władze do szybkich decyzji. Dlatego poparł koncepcję odrębnej ustawy, choć w przyszłości mogłaby ona być włączona do znowelizowanej ustawy o szkołach wyższych. Rada Główna nie po raz pierwszy stwierdza publicznie, że MEN nie przedstawiło planu rozwoju strategicznego wyższych szkół zawodowych, wobec tego jest bardzo trudno dyskutować nad propozycjami, które powinny być umieszczone w szerszym kontekście. Zaletą proponowanej przez MEN ustawy jest możliwość włączenia do tworzonego systemu wyższych szkół zawodowych licznie powstających szkół niepublicznych (jest ich już ok. 100). Nie mają one dotąd właściwego umocowania prawnego, a omawiana ustawa pozwoliłaby na ich jednoznaczne usytuowanie w polskim systemie szkolnictwa wyższego.

Prof. J. Osiowski zaoferował czynny udział Rady Główniej i jej biura w pracach nad projektem (jak i innymi sprawami związanymi z wyższym szkolnictwem zawodowym). Można tam utworzyć centrum zbierania uwag, wymiany opinii. Rada Główna postara się skomunikować z autorami obu projektów i, być może, przejmie inicjatywę w opracowywaniu nowej wersji projektu.

Wiadomo jednak, że MEN się śpieszy i chce już w lutym skierować projekt do Sejmu.

Spotkanie z ministrem finansów, wicepremierem Grzegorzem Kołodką rozpoczęło się od wystąpienia ministra. Stwierdził on, że rząd docenia potrzebę inwestowania w kapitał ludzki, ale wobec faktu, że jest to inwestycja długoterminowa (7 do 10 lat), przekraczająca horyzont czasowy działań rządu, nie należy do priorytetów. Wg rządu, jedynym źródłem szybkiego wzrostu nakładów na szkolnictwo wyższe mogą być tylko tzw. środki pozabudżetowe. Co prawda zaplanowany na ten rok poziom finansowania ma wzrosnąć realnie (tzn. po uwzględnieniu inflacji, która wg danych oficjalnych wynosi tylko 17%) o 5,7%, ale nie ma nadziei na szybkie istotne zmiany. Realny wzrost płac w szkolnictwie wyższym w nadchodzącym roku powinien wynieść średnio 5% (dla profesorów 8%). Wyrazem troski rządu o szkolnictwo wyższe ma być fakt, że wygosparowano w budżecie 90 mln zł.

Min. G. Kołodko, jako wicepremier, aby zaktywizować środki pozabudżetowe prowadzi konsultacje, a jako minister finansów uczestniczy w działaniach V Zespołu ds. Kapitału Ludzkiego utworzonego w URM-ie. Przewodniczącym Zespołu jest sekretarz stanu, pan Rydzewski. Celem działania Zespołu jest przygotowywanie zmian, zwłaszcza w ustawodawstwie podatkowym, mających zachęcać podmioty gospodarcze do łożenia na wyższe szkolnictwo zawodowe.

Minister przedstawił jako jeden ze środków zdobywania pieniędzy koncepcję profesur honorowych lub specjalnych: przedstawiciel establishmentu finansowego mógłby otrzymać taki tytuł w zamian za regularne wpłacanie znaczącej kwoty (kilkuset mln zł. rocznie) na rzecz danej uczelni. Profesor specjalny mógłby ufundować duży dodatek finansowy pewnej grupie profesorów zwyczajnych.

Min. G. Kołodko podkreślił, że istnieje duża różnica między złym stanem finansowym instytucji naukowych a zarobkami niektórych naukowców. Na dowód zacytował przypadek swojego znajomego, bogatego profesora zarabiającego minimum 100 mln miesięcznie. Zdaniem ministra,

duży strumień pieniędzy przepływający przez szkoły wyższe szybko płynie do kieszeni pracowników, a szkoły wyższe nic z tego nie mają, więc należy się temu bliżej przyjrzeć.

Oczywiście zostało to źle odebrane przez zebranych na sali rektorów.

W sprawie pomocy materialnej dla studentów: planuje się reformę systemu stypendialnego, na który jest coraz mniej środków. Wprawdzie resort nie przewiduje wprowadzenia odpłatności za szkoły państwowe, nie widać jednak możliwości rozszerzenia syste-

cd na str. 12

Sukces w Katowicach

CHALLENGE MANAGEMENT

W dniach 17-18 listopada odbył się w Katowicach I Ogólnopolski Turniej Zarządzania CHALLENGE MANAGEMENT zorganizowany przez Śląską Międzynarodową Szkołę Handlową przy współpracy z Ecole Supérieure de Commerce z Tuluzy. Współorganizatorem był program "Tempus".

Śląska MSH działa przy Akademii Ekonomicznej w Katowicach i Uniwersytecie Śląskim. Od trzech lat kształci w dziedzinie zarządzania korzystając ze współpracy z uczelnią francuską i środków z międzynarodowych funduszy.

W tym roku zorganizowano spotkanie, które pozwoliło sprawdzić wielu młodym ludziom własne kwalifikacje i możliwości w wybranej przez nich dziedzinie zarządzania.

Do konkursu zgłaszane były 5-osobowe zespoły reprezentujących poszczególne uczelnie. Obowiązywał język angielski lub francuski. Na podstawie przysłanych materiałów organizatorzy wybrali 18 spośród 60 zespołów. Na początku listopada pięcioro studentów z IV roku Zarządzania i Marketingu (Wydz. Informatyki i Zarządzania): **Agnieszka Szkultecka, Magdalena Lis, Jacek Lorenz, Wojciech Grodecki i Robert Martin**, otrzymało materiały konkursowe: opis fikcyjnej firmy produkcyjnej wraz z jej danymi marketingowymi. Należało przygotować odpowiedni program komputerowy wspomagający zarządzanie, plakat firmy, wniosek kredytowy, analizę ryzyka i plan kampanii marketingowej. Z przygotowanymi materiałami, po konsultacjach z wykładowcami: prof. Mieczysławem Moszkowiczem (strategia), drem Stanisławem Stadtherrem (finanse), dr Zofią Wilimowską (analiza rynku), mgr Magdaleną Sadowską (plakat), drem Andrzejem Lipowiczem (kampania marketingowa) i inspiratorem całej imprezy drem Januszem Kroikiem oraz przy wsparciu organizacyjnym dziekanatu (sfinansował przejazd), silna, a przede wszystkim pełna wiary w siebie grupa wyruszyła do Katowic.

Na miejscu konkurencja okazała się bardzo poważna. Przyjechali przedstawiciele Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, dwóch prywatnych szkół zarządzania i wielu uczelni ekonomicznych. Niektóre ekipy przybyły z opiekunami naukowymi.

Finał polegał na rozegraniu w ciągu 2 dni pięciu rund rozgrywek, w których należało osiągnąć jak najlepszy wynik handlowy i finansowy własnej firmy. Do dyspozycji zespołu był sprzęt komputerowy udostępniony przez firmę "Optimus".

Nasza ekipa przeżywała chwile wzlotów i upadków. Początkowo ich firma nie chciała przynosić zysków. Patrzyli z niepokojem na rosnącą konkurencję. Nie załamali się jednak i stopniowo odzyskali dość dużą część rynku.

Być może ta właśnie wola walki, zapał, a także dobrze przygotowane materiały przywiezione z Wrocławia sprawiły, że stali się **laureatami GRAND PRIX**, głównej nagrody turnieju. Następne miejsce zajął zespół z Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Zespół gospodarzy, jako mający większe szanse od pozostałych uczestników nie znalazł się na liście kwalifikacyjnej, uzyskał natomiast nagrodę Fair Play. Dzięki hojności licznych sponsorów przyznano też 13 wyróżnień za osiągnięcia w poszczególnych dziedzinach zarządzania.

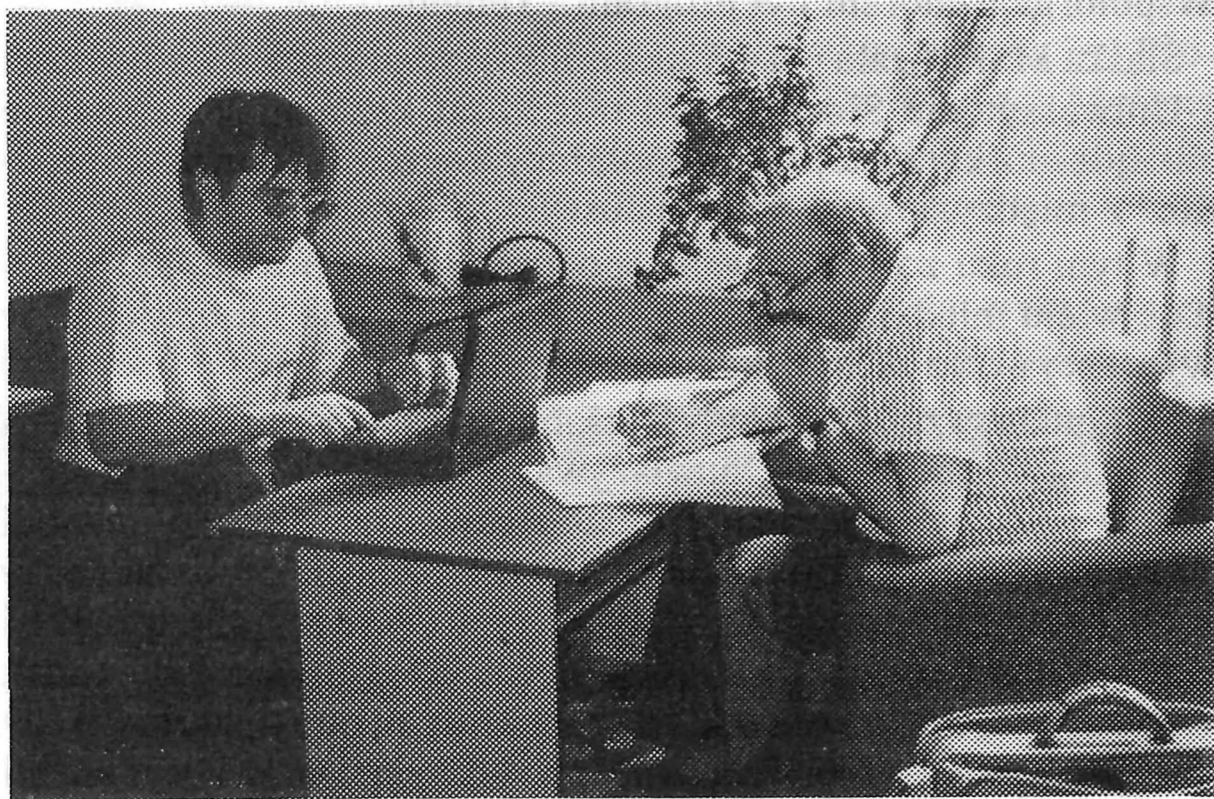
Gratulujemy SMSM wspaniałego pomysłu, jak bawiąc uczyć i ucząc promować. Można się spodziewać, że - zgodnie z zapowiedzią - turnieje będą powtarzane w następnych latach. Zwycięzcy zachęcą wszystkich do sprawdzenia swych sił.

Gratulujemy też sukcesu naszej reprezentacji!

Prof. Gerard Gouesbet i dr Gerard Grehan
w Instytucie Metrologii Elektrycznej

Ciekawe wykłady

W dniach 13–20.11.1994 r. na zaproszenie prof. Janusza Mroczki, dyrektora Instytutu Metrologii Elektrycznej Politechniki Wrocławskiej z roboczą wizytą w Zakładzie Fizycznych Podstaw Pomiaru przebywali Prof. Gerard Gouesbet, dyrektor Laboratoire d'Energetique des Systemes et Procèdes z Institute National Science et Applications z Rouen dr Gerard Grehan, pracownik CNRS z Laboratoire d'Energetique des Systemes et Procèdes.

Dr G. Grehan i prof. G. Gouesbet podczas pracy
w Instytucie Metrologii Elektrycznej.

Celem wizyty było omówienie kolejnego etapu dalszej współpracy pomiędzy Laboratoire d'Energetique des Systemes et Procèdes i Zakładu Fizycznych Podstaw Pomiaru w dziedzinie wykorzystywania rozproszonego promieniowania laserowego w badaniach właściwości układów dyspersyjnych, a w szczególności przygotowywania ostatecznych wersji wspólnych publikacji opisujących wyniki dotychczasowej współpracy:

- [1] T. Girasole, G. Gouesbet, G. Grehan, J. N. Le Tououlouzan, J. Mroczka, K. F. Ren and D. Wysoczański "On fiber orientation diagnosis by light scattering: simulation and experimental results." Accepted for 11th European Conference of ILASS-Europe on Atomization and Sprays, 21-23 March, 1995, Nurnberg, Germany.
- [2] T. Girasole, G. Gouesbet, G. Grehan, J. N. Le Tououlouzan, J. Mroczka, K. F. Ren, C. Rose and D. Wysoczański "Orientation analysis by light scattering from cylindrical fibres: part 1: Numerical aspect." to be published in Part. Part. Syst. Charc.
- [3] T. Girasole, G. Gouesbet, G. Grehan, J. N. Le Tououlouzan, J. Mroczka, K. F. Ren, C. Rose and D. Wysoczański "Orientation analysis by light scattering from cylindrical fibres: part 2: Experimental aspect." to be published in Part. Part. Syst. Charc.

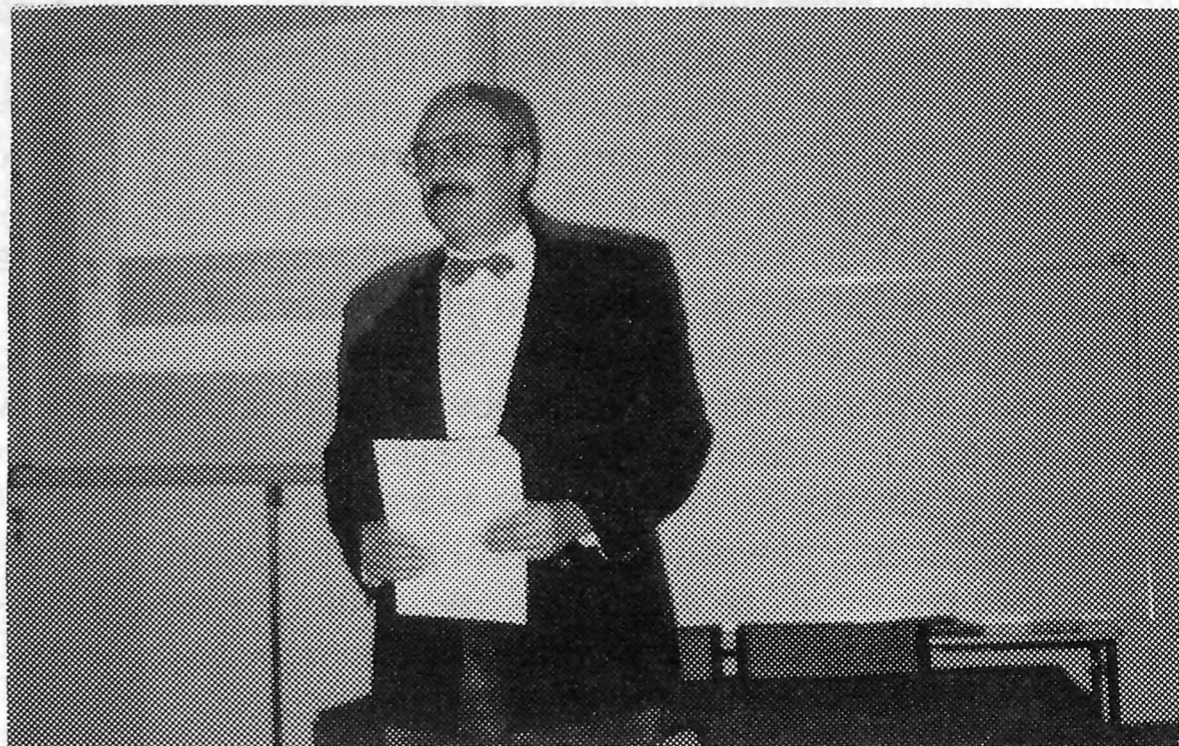
oraz omówienie wspólnie prowadzonej pracy doktorskiej pt. "Metrologiczna analiza wykorzystywania charakterystyk polaryzacyjnych światła rozproszonego w badaniach materiałów kompozytowych." mgr inż. Dariusza Wysoczańskiego, który od 1.02 1994 r. przez 6 miesięcy pracuje w Laboratoire d'Energetique des Systemes et Procèdes, a 6 miesięcy w Instytucie Metrologii Elektrycznej, przez okres 3 lat.

W czasie pobytu nasi goście przedstawili trzy interesujące wykłady:

- Prof. G. Gouesbet "Chaos theory in measurements." - 3 godz. 16.11.1994

Fundamentals of the chaos theory and of the theory of fractals were introduced, providing an overview of the most important ideas in the field, although at a rather elementary level. The seminar was an introduction to the topic, suitable even for people having no prior knowledge in the field. The more difficult ideas of the global vector field reconstruction and of topological characterization, with

one example taken from an electrodisolution experiment were discussed.

Prof. G. Gouesbet podczas wykładu

- Dr G. Grehan, "Basis In Gaussian Beam scattering." - 2 godz. 17.11.1994

The basis of the GLMT was recalled. The main assumptions were discussed and some exemplifying results of application were discussed (radiation pressure, imaging of particle). Then the last developments were compiled (standart beams, scattering by coated particles, laser sheet scattering of Gaussian beam by infinite cylinder).

- Dr G. Grehan, "Application to optical sizing: The phase Doppler case." - 2 godz. 18.11.1994

The application of GLMT to phase Doppler technique was detailed. Phase Doppler technique is today one of the most popular and powerful particle sizing techniques which is in fast evolution. Furthermore, the approaches used in the simulation of the Phase Doppler can directly be used in the description on any particle sizer.

Prof. J. Mroczka, prof. G. Gouesbet, dr G. Grehan i mgr M. Czerwiński
podczas weekendu w Książu.

After the description of the classical PDA geometry, the trajectory ambiguity called also the Gaussian beam deffect or effect, was extensively described. Then the new geometry, free of this effect, was introduced (planar configuration, modified standard geometry, dual mode design). The advantages and limitations of each were underlined. Then the extension of Phase Doppler technique to measurement of the velocity, size and refractive index (real and imaginary part) of individual particle were approached (dual burst technique, dual mode technique, rainbow).

Po wypełnionych pracą do późnych godzin wieczornych pięciu dniach, nasi goście spędzili weekend na zwiedzaniu zamku w Książu oraz palmiarni.

Jerzy Mroczka

Prezentujemy naszych gości:

• **Gerard Gouesbet** urodził się w 1947 r. Studiował chemię i fizykę. Jest profesorem INSA w Rouen, gdzie jest dyrektorem Laboratoire d'Energetique des Systemes et Procèdes INSA. Pracował w Anglii, Niemczech, Japonii, Rosji, Maroku, Chinach, USA. Obecnie współpracuje z Politechniką Wrocławską.

Jego zainteresowania badawcze skupiały się na anemometrii dopplerowskiej laserowej, fizyce plazmy, teorii kinetycznej wysokotemperaturowych gazów. Obecnie zajmuje się zagadnieniami rozpraszaniem światła i zastosowaniami tego zjawiska, przepływem turbulentnym, niestabilnościami ośrodków wielofazowych i teorią nieliniowych układów dynamicznych.

Profesor Gouesbet jest członkiem wielu prestiżowych towarzystw naukowych: Optical Society of America, American Institute of Aeronautics, Societe francaise d'optique, Societe francaice de phisique, Societe europeenne de physique, American Physical Society i wielu innych organizacji. Wyróżniony został nagrodą Fundacji 70-lecia Uniwersytetu w Kyoto (1988 r.). Jest wymieniany w publikacjach wydawnictwa Marquis: Who's Who in the World, Who's Who in Science and Engineering, International Who's Who of Contemporary Achievement and Men of Achievement. Został wybrany człowiekiem roku 1993/94 przez Międzynarodowe Centrum Biograficzne w Cambridge i nominowany do listy 5000 największych osobowości świata przez American Biographical Institute.

Jest autorem 120 publikacji w czasopismach naukowych, 210 artykułów konferencyjnych, ok. 380 komunikatów, ok. 80 raportów wewnętrznych i 40 raportów z realizacji zleceń. Mówi wieloma językami, w tym japońskim. Można go poznać z daleka po wielkim kapeluszu.

• **Gerard Grehan** urodził się w 1953 roku. Studiował fizykę i matematykę. Jest pracownikiem badawczym Centre National de la Recherche Scientifique INSA, a przebywa obecnie w Laboratoire d'Energetique des Systemes et Procèdes w Rouen. Zajmował się teorią rozpraszania światła i zastosowaniem jej do rozwoju technik optycznego pomiaru wielkości cząstek. Szczególnie interesował się pomiarem takich skorelowanych wielkości jak szybkość, wielkość i współczynnik załamania. Wykorzystywał te techniki optycznego pomiaru cząstek do badania zjawisk niestabilności i turbulencji przy przepływach dwufazowych. Stosował światło do pomiaru oddziaływań rzędu pikonewtonów wywołanych ciśnieniem promieniowania i zastosowaniem do biofizyki.

Został nagrodzony Prix Bardet du GAMS (1987).

Opublikował ok. 50 artykułów w czasopismach naukowych i 60 w materiałach konferencyjnych.

Prof. G. Gouesbet i prof. J. Mroczka podczas dyskusji przy obiedzie.

Wizyta prof. B.P. Joyce'a we Wrocławiu

Program wymiany studentów amerykańskich i polskich

W dniach 7-10 listopada przebywał we Wrocławiu profesor B. Patric Joyce ze School of Business and Engineering Administration, Michigan Technological University, Houghton, USA. Prof. Joyce jest dyrektorem programu wymiany studentów polskich i amerykańskich pt. Cities as Cultural Bridges: A Multidimensional Program for Polish and American Municipal Management Students. Program ten finansowany jest przez U.S. Information Agency (USIA), Michigan Technological University (MTU) i Michigan City Managers Association (MCMA). Program zainicjowany został w 1991 roku, kiedy to 7 studentów Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Wrocławskiej odbyło półroczne studia w MTU i dwumiesięczne praktyki w zarządach miast stanu Michigan. Po skończeniu studiów i praktyki studenci uzyskują Dyplom Specjalisty w Zakresie Zarządzania Miastami (Certificate in Municipal Management).

Ze strony polskiej program ten koordynowany jest przez Instytut Organizacji i Zarządzania Politechniki Wrocławskiej, w przyszłości planowany jest udział w programie Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Zakres i sposób zarządzania miastami w Polsce zmienia się wraz ze zmianą systemu społeczno-gospodarczego. Szczególnie trudny pod tym względem jest okres przejściowy w rozwoju społeczno-gospodarczym, dlatego też celem programu jest pomoc w przygotowaniu studentów polskich do przyszłej pracy w zarządach miast w Polsce. W trakcie półrocznych studiów w MTU studenci poznają podstawy teoretyczne dotyczące finansów, gospodarki, organizacji i zarządzania na szczeblu lokalnym, w warunkach gospodarki rynkowej. Natomiast w okresie dwumiesięcznej praktyki w zarządach kilkunastu miast w Stanach Zjednoczonych studenci nabywają praktyczną wiedzę, zwłaszcza poprzez czynny udział w konkretnych pracach oraz współpracując z pracownikami zarządów miast przy rozwiązywaniu codziennych problemów istniejących na poziomie samorządów lokalnych.

W niedzielę 13 listopada do Stanów Zjednoczonych wyjechało pięciu studentów starszych lat studiów z kierunku Zarządzanie i Marketing z Politechniki. Przed wyjazdem studenci odbyli praktyki w Urzędzie Miejskim Wrocławia i w Urzędach miast ich stałego miejsca zamieszkania. Celem takiej kilkutygodniowej praktyki było poznanie specyfiki zarządzania miastami w Polsce. Wydaje się, że wiedza nabyta w trakcie tej praktyki umożliwi studentom ukierunkowanie ich studiów teoretycznych jak i sprecyzowanie zakresu praktyki w zarządach miast amerykańskich. Od następnego roku planowana jest obustronna wymiana studentów polskich i amerykańskich.

Głównym celem wizyty prof. Joyce'a było przygotowanie przyszłorocznego programu wymiany. W tym celu spotkał się z władzami Politechniki Wrocławskiej i Akademii Ekonomicznej, oraz z przedstawicielami Urzędu Miejskiego Wrocławia. Odbył też szereg spotkań roboczych z pracownikami naukowymi i studentami Politechniki Wrocławskiej.

Koordynator Projektu z ramienia Politechniki Wrocławskiej
dr Witold Kwaśnicki

KONTROLA KBN

W dniach 22-30 listopada odbyła się na Uczelni kontrola dotycząca prawidłowości wykorzystania środków finansowych przyznanych na działalność statutową i badania własne. Prowadził ją Wydział Kontroli KBN. Szczegółowa analiza wg stanu księgowego na 30.09.94 objęła działalność czterech wydziałów: Chemii, Elektroniki, Inżynierii Środowiska i WPPT. Kontrola nie wykazała uchybień.

Po ponad rocznej działalności

Fundacja Rozwoju Politechniki Wrocławskiej

Czy pamiętają Państwo, że ponad rok temu informowaliśmy o powstaniu Fundacja Rozwoju Politechniki Wrocławskiej?

30 września 1993 r. została ona ustanowiona decyzją Sądu Rejonowego w Warszawie. Założycielami są: "BUDEXPOL" sp. z o.o. z Wrocławia, Kombinat PZL "Hydral" z Wrocławia, Politechnika Wrocławska, Elektrownia "Turów", Gmina Wrocław, Urząd Wojewódzki w Wałbrzychu i Gmina Wałbrzych. Wszyscy ofiarodawcy są wpisywani do Księgi Darczyńców Fundacji, uzyskują pierwszeństwo lokowania zleceń na Politechnice Wrocławskiej i preferencyjne warunki zawierania umów z naszą uczelnią. Poprzez złożenie na rzecz Fundacji darowizny 1 mld zł lub 100 tys. dolarów USA można zostać Sponsorem Fundacji uzyskując automatycznie miejsce w jej Radzie.

Biuro Fundacji zostało ulokowane w budynku D-5. W pokoju nr 20 mieści się sekretariat wspólny dla Fundacji i Szkoły Francuskiej.

Celem statutowym Fundacji jest zdobywanie środków na działalność Politechniki Wrocławskiej i wspieranie kontaktów naukowych Politechniki Wrocławskiej w kraju i za granicą. W ciągu roku Fundacja podjęła szereg ważnych inicjatyw, z których kilka nabrało wyraźnych kształtów. Chcielibyśmy je Państwu zaprezentować. Dwie z nich mają służyć regionowi promując jednocześnie Uczelnię przez prezentację jej potencjału intelektualnego, jedna zaś środowisku studenckiemu.

1. Centrum Informacji Ekologicznej i Gospodarczej ma być źródłem skonsolidowanej i uprofilowanej informacji pozwalającej na podejmowanie decyzji w zakresie regionalnej polityki gospodarczej, realności, efektywności i skutków podejmowania przedsięwzięć gospodarczych. Stworzona zostanie baza danych dotyczących stanu środowiska, istniejących potencjalnych zagrożeń, technologii związanych z ochroną środowiska, urządzeń pomiarowych, instytucji i firm specjalistycznych. Dodatkowe elementy systemu informatycznego - systemy ekspertowe, bazy wiedzy oraz modele symulacyjne - pozwolą na stworzenie systemu wspomagania decyzji.

Przewiduje się rozszerzenie systemu działalności CIEG o informacje dotyczące także innych branż gospodarki.

2. Centrum Transferu Technologii ma stanowić, w zamierzeniu projektantów, załączek Parku Technologicznego, który będzie odgrywał wobec środowiska naukowego rolę integrującą. Celem jego istnienia jest stworzenie warunków dla komercjalizacji prac badawczych. Wprowadzenie w życie efektów badań powinno przyczynić się do modernizacji polskiej gospodarki, która w wielu dziedzinach wymaga transformacji technologicznej, aby jej produkty miały szansę konkurencji w warunkach ekonomii wolnorynkowej i integracji międzynarodowej. Wdrażanie zaawansowanych technologii wymaga zarówno mechanizmów, środków jak i możliwości. Uczelnia dysponuje potencjałem ludzkim i aparaturowym, o jaki trudno w przemyśle. Twórcy koncepcji CTT uważają, że przepływ rozwiązań powinien odbywać się za pośrednictwem zespołów problemowych powoływanych spośród ludzi z przemysłu i uczelni na czas rozwiązywania konkretnych zadań. Aby zrealizować konkretną aplikację, zespół taki będzie musiał zajmować się badaniami uzupełniającymi, stworzeniem prototypu i przygotowaniem

produkcji. Celem będzie wdrożenie technologii w firmie (np. mogłaby to być firma high-tech powstała na bazie zespołu rozwiązującego problem). Dodatkową korzyścią byłoby utworzenie nowych miejsc pracy. Zadaniem Fundacji jest szukanie klientów po obu stronach: uczelnianej i przemysłowej.

Jako szczególnie interesujący obszar działalności wdrożeniowej Fundacja przewiduje przedsięwzięcia interdyscyplinarne, w które zaangażowani będą nie tylko specjaliści z różnych instytutów, ale i uczelni. W razie konieczności współpraca będzie poszerzana o partnerów zagranicznych. Rolą Fundacji jest koordynacja przedsięwzięć przez zespół wykwalifikowanych menadżerów. Wdrażanie zaawansowanych technologii do przemysłu i usług wg wzorów krajów o wysokim poziomie rozwoju technologicznego należy do działalności pozaakademickiej i nie jest prowadzone przez jednostki dydaktyczne. Realizuje się już pierwsze próbné działania z tego zakresu. Fundacja ma udziały w firmie OPHTA-Lab zajmującej się mikroelektroniką i opracowującej nowoczesną aparaturę do diagnostyki medycznej. Udziały z zysków firm tego rodzaju mogą stać się źródłem środków przeznaczanych na dalsze inwestycje i cele statutowe Fundacji.

Rozpoczęły się prace nad tworzeniem Wydziałowych Centrów Transferu Technologii. Fundacja współpracuje już w tej sprawie z Wydziałem Mechanicznym.

CTT ma stwarzać korzystne warunki wdrażania wynalazków pracowników Politechniki Wrocławskiej do przemysłu eliminując alternatywę tworzenia własnej firmy. (Ci, którzy spróbowali sami prowadzić własną działalność gospodarczą, znają problemy organizacyjne, finansowe i prawne z tym związane oraz morze czasu, jaki pochłania formalna obsługa firmy. Prace z tego zakresu weźmie na siebie Fundacja.) Dotychczasowa sytuacja była źródłem konfliktów dotyczących własności intelektualnej oraz wykorzystywania aparatury i urządzeń Politechniki Wrocławskiej. Fundacja chce stworzyć jasną sytuację formalną. Dzierżawi pomieszczenia od Uczelni, zaś w przypadkach wykorzystywania jej sprzętu i aparatury zawierane są odrębne umowy określające warunki eksploatacji. Z twórcami nowych rozwiązań prowadzone będą indywidualne negocjacje określające warunki wykorzystania rozwiązań, które nie tylko ochronią interes Uczelni, ale też mają wreszcie zapewnić godziwe wynagrodzenie autorom wdrażanych technologii. Wrocławskie CTT będzie od przyszłego roku jednym z czterech (obok krakowskiego, warszawskiego i łódzkiego) ośrodków akredytowanych przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej. W ramach Fundacji na Rzecz PWR Centrum będzie miało prawo zgłaszania do Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej projektów wyselekcjonowanych w oparciu o businessową procedurę, z wnioskiem o przyznanie subwencji na ich realizację.

Współpracując w sieci krajowej Centrum poszukuje również partnerów za granicą: we Francji i Izraelu. Francuzi mają duże doświadczenie w dziedzinie transferu; wzorem dla nas może być agencja Transvalor, która współpracuje z siecią Wielkich Szkół Francuskich.

Nasze kontakty z Izraelem, krajem zaawansowanych technologii, pozwoliły zaznajomić się z rozwiązaniami wypracowanymi w Technionie, renomowanej uczelni technicznej, która jest porównywana z MIT-em i Stanford University. Istnieje tam Fundacja Rozwoju Technionu, która zapewnia obsługę organizacyjną, finansową i prawną trzydziestu ośmiu małym firmom high-tech. Podpisana umowa o współpracy stwarza nadzieję na poszerzenie kontaktów i przeniesienie dobrych wzorów. Porozumienie o współpracy Fundacji z Technionem, które podpisano 20 października 1994 r., zawiera m.in. wspólną aplikację o granty pracowników uczelni. **Osoby zainteresowane tą formą współpracy mogą uzyskać dodatkowe informacje w Fundacji Rozwoju Politechniki Wrocławskiej.** Fundacja podejmuje się roli pośredniczenia w nawiązywaniu kontaktów z izraelskimi ośrodkami.

3. Bank Stancji to inicjatywa, która wyrosła z żywotnych potrzeb środowiska studenckiego. We współpracy z Samorządem Studenckim zorganizowano system gromadzenia ofert stancji i zapotrzebowań studentów PWR. Na podstawie tworzonych baz danych

DZIAŁ NAUKI INFORMUJE

NOWE INICJATYWY

1. Uzgodnione zostały projekty współpracy naukowej i technicznej Polska - Francja. Instytuty i dziekanaty otrzymały druki wniosków i pismo KBN w tej sprawie. Zainteresowani mogą też zgłaszać się do Działu Nauki.

2. Dział Nauki dysponuje nowymi dokumentami dotyczącymi umów międzynarodowych. Są to:

- program realizacji umowy kulturalnej między rządem RP a rządem Królestwa Holandii na lata 1995-96,

- protokół XIV sesji Polsko - Włoskiej Komisji Mieszanej do współpracy naukowo - technicznej na lata 1994-95

3. Posiadamy materiały dotyczące działalności Fundacji Współpracy Polsko - Niemieckiej. Do statutowych celów Fundacji należy m. in. finansowanie polsko - niemieckich projektów badawczych i innych przedsięwzięć naukowych i kulturalnych. Wnioski o dotację na wiele projektów realizowanych we współpracy powinny być składane razem do 30 czerwca roku poprzedzającego realizację, ale wnioski o dotację niższą niż równowartość 100.000 DM mogą być rozpatrywane między posiedzeniami Zarządu Fundacji w tzw. "trybie obiegowym".

4. Dysponujemy również opracowaniem Polsko - Amerykańskiej Komisji Wspólnej: "II Fundusz im. Marii Skłodowskiej - Curie. Warunki podejmowania i finansowania wspólnych prac naukowo - badawczych". Fundusz ten ustanowiony został w celu popierania i finansowania szerokiego zakresu współpracy naukowej i technicznej między RP a USA. Wnioski o dotację powinny uwzględniać element wspólnych korzyści, jak też gwarantować wysoki poziom badań. Zakładany zasięg czasowy realizacji wniosków powinien wynosić 3 lata. W ocenie wniosków bierze się pod uwagę właściwie uszczegółowione propozycje techniczne, wartość naukową, harmonogram prac i preliminarz budżetowy.

WAŻNE ZAWSZE, A ZWŁASZCZA TERAZ!

Dział Nauki przypomina i apeluje, aby nie odkładać na ostatnie chwile składania wniosków o finansowanie projektów badawczych ("grantów"). Proszę mieć na uwadze okres świąteczny, zajęcia i obowiązki osób podpisujących wnioski (Prorektor ds. Nauki, Kwestor PWr.). Zwracamy przy tym uwagę na pewną modyfikację dotyczącą podpisywania dokumentów wchodzących w skład wniosku o realizację projektu badawczego. Podpis Prorektora ds. Nauki jest niezbędny na str. 6 w Dziale II dotyczącym miejsca realizacji projektu i pod tekstem umowy (str. 5 formularza umowy), która jest integralną częścią wniosku. Podpis Kwestora jest konieczny na prawie wszystkich dokumentach, tzn. na str. 6, 11, 14 wniosku i na str. 5 umowy. Dziekan, jako kierownik jednostki, podpisuje Kosztorys projektu badawczego (dział V, str. 11). Pozostałe części wniosku podpisuje dyrektor instytutu lub kierownik katedry jako kierownik jednostki

Dział Nauki przekazywał już wielokrotnie instytutom odpowiednie dokumenty określające kryteria przyznawania środków. Przypominamy, że wnioski powinny być opracowane zgodnie z uchwałą KBN z 16.06.93r., Nr 17/93 dostępną wraz z wzorami formularzy w pok. 160, bud. A-1.

Tym, którzy jeszcze mają z tym trudności polecamy wydane przez KBN w sierpniu 1993 "Kryteria i tryb przyznawania środków z budżetu państwa na finansowanie projektów badawczych".

W ramach "kryptoreklamy" pragniemy stwierdzić, że wnioski badawcze do KBN składane poprzez Dział Nauki są skuteczniejsze, niż te składane bez konsultacji z nami. Wynika to z przyczyn następujących:

- Dział Nauki ma listę wszystkich realizowanych w Polsce grantów - dlatego warto dowiedzieć się, czy zbliżona tematyka nie jest już czasem finansowana.

- Wiemy dokładnie, kto i co oraz z użyciem jakiej aparatury robi u nas na Uczelni. Dlatego też łatwiej jest z naszym udziałem kompletować zespoły badawcze. Takie podejście często minimalizuje koszty grantu.

- Recenzenci wniosków są niejawni, ale wiemy, na jakie kwestie musi recenzent w swojej ocenie odpowiedzieć. Daje to możliwość takiej redakcji własnej propozycji, aby była ona krótka i klarowna.

- Mamy rozeznanie w Zespołach i Sekcjach KBN, a skierowanie wniosku w stosowne miejsce jest ważne.

- Pomagamy wielokrotnie w opracowaniu strony formalnej wniosków badawczych i wiemy, jak to robić.

PROGRAM FNP'95.

Na posiedzeniu Rady Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej w dn. 9 listopada zatwierdzono Program FNP'95.

1. W tym roku zostaną przyznane, jak dawniej, nagrody za najwybitniejsze osiągnięcia zawodowe w następujących dziedzinach:

- nauki humanistyczne i społeczne;
- nauki przyrodnicze i medyczne;
- nauki ścisłe;
- nauki techniczne.

Nominacje kandydatów do nagród przedstawiać mogą: towarzystwa naukowe o zasięgu krajowym, członkowie KBN pochodzący z wyboru, Komitety Naukowe PAN oraz 10-osobowe grupy samodzielnych pracowników naukowych. Nagrody 10 tys USD (brutto niestety) zostaną wręczone 6 grudnia 1995 na Zamku Królewskim. **Termin składania wniosków na nagrody FNP'95 upływa 31 maja 1995.**

2. Przyznane zostaną stypendia FNP

2.1. Stypendia krajowe dla młodych naukowców (wiek do 30 lat)

Wnioski mogą składać przełożeni jednostek zatrudniających (w naszym przypadku - rektor). Pismo nie podaje tegorocznej wielkości stypendium. **Termin składania wniosków na stypendia na 1996 r. upływa 31 października 1995 r.**

2.2. Stypendia zagraniczne dla młodych doktorów (wiek do 35 lat)

Rekomendowani przez rektora kandydaci będą wybierani w drodze konkursu na podstawie dorobku naukowego, uprawianej dziedziny, zamierzonej tematyki badawczej i ośrodka proponowanego do odbycia stażu. Średnia wysokość stypendium będzie nie mniejsza niż wynagrodzenie pracowników w jednostce docelowej. Fundacja pokrywa koszty ubezpieczenia i podróży. W pierwszym roku przyznanych zostanie ok. 110 osobo-miesięcy. **Szczegóły zostaną ogłoszone w styczniu 1995 r.**

2.3. Nagroda Aleksandra von Humboldta

Wspólna z Fundacją A. v. Humboldta wymiana 2 wybitnych uczonych z każdego kraju rocznie. Kandydat polski będzie wybierany przez stronę niemiecką (i vice versa). Stypendium będzie równoważne lokalnej pensji profesorskiej plus koszt mieszkania oraz podróży. **Warunki Nagrody zostaną ogłoszone w grudniu 1994 r.**

3. Dyscypliny nominowane

Coroczny program subwencjonowania zakupów unikalnych środków badawczych dla pewnych nominowanych dziedzin nauki ma na celu wspieranie nauki i wspomaganie przyszłej komercjalizacji badań. W 1995 roku postawiono na **biotechnologię i naukę o żywieniu.**

3.1 Biotechnologia - program BITECH

Priorytet mają wnioski dotyczące zakupu aparatury technologicznej, głównie instalacje bioreaktorowe oraz urządzenia związane z procesami rozdzielania i czyszczenia substancji biologicznych. **Termin składania wniosków upływa 31 stycznia 1995 r.**

3.2. Żywność i żywienie człowieka - program NUTRIS

Szczególne priorytety: badania bioaktywnych składników żywności, w tym toksyn, określenie immunologicznych cech żywności, badania następstw spożywania pokarmów z podwyższoną zawartością metali i radionuklidów. **Termin składania wniosków upływa 31 marca 1995 r.**

4. Program MONOGRAFIE

Wydawanie serii publikacji z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. **Nie ma terminu składania prac.** Dodatkowe informacje w Biurze Fundacji, u p. Elżbiety Boulange - Niwińskiej.

5. Program WYDAWNICTWA

Ma na celu subwencjonowanie ważnych dzieł. Konkurs ma charakter zamknięty.

6. Program INCOME (Inkubatory i Komercjalizacja)

Celem jest komercjalizacja wybranych w oparciu o businessową procedurę projektów. Akwizycja projektów będzie prowadzona wyłącznie poprzez pośredniczące instytucje związane z lokalnymi jednostkami naukowymi. (Proszę porównać z tekstem o Fundacji Rozwoju PWr.) Procedura akredytacji zostanie uruchomiona wiosną 95 r.

7. Program LIBRARIUS

Ma wspierać biblioteki naukowe. Dotyczy jedynie wyposażenia technicznego i końcowych etapów inwestycji budowlanych lub adaptacyjnych. Realizacja obejmie kilka lat. **Nie ma terminu składania wniosków.**

8. Program SUBIN

Ma służyć inicjatywom o szczególnym znaczeniu dla nauki polskiej, nie objętym istniejącymi programami. Wnioski mogą być zgłaszane przez Przewodniczącego KBN, członków Rady Fundacji lub Zarząd.

9. Program SCI-TECH (PHARE)

Fundacja pełni rolę Programme Implementation Unit dla finansowanego z funduszy PHARE 3-letniego programu pomocy na rzecz reformy strukturalnej sektora nauki i technologii w Polsce. Program obejmuje reformę instytucjonalną placówek badawczych, pomoc w restrukturyzacji i prywatyzacji, transferu technologii i zasobów ludzkich oraz umiędzynarodowienia obszaru nauki i techniki. Realizacja nastąpi po zatwierdzeniu przez Brukselę Planu Strategicznego Programu i Programu Pracy (początek 1995 r.) □

NA WYDZIAŁACH**INŻYNIERIA ŚRODOWISKA**

25 listopada nastąpiło uroczyste otwarcie Stacji Monitoringu Zanieczyszczeń Powietrza Atmosferycznego. Mieści się ono w pokoju 18 budynku D-2. Znajdująca się w laboratorium aparatura wartości 50 mln dolarów jest darem japońskiej firmy Horiba, która odgrywa coraz znaczącą rolę na rynku amerykańskim i europejskim. Jest ona znana z jakości wyrobów i sprawnego serwisu. Produkuje analizatory spalin, zanieczyszczeń wody i powietrza oraz specjalistyczne urządzenia, np. do pomiaru zanieczyszczeń krwi. Na otwarciu obecny był przedstawiciel wiedeńskiego oddziału Horiby, project manager Leopold Bauer. Przybył też dyr. Roman Gawlak z firmy MASEKO, wyłącznego przedstawiciela Horiby na Polskę. Po przecięciu wstęgi przez pana L. Bauera i prof. J. Zwoździaka zebrani goście (wśród nich poseł Radosław Gawlik, przewodnicząca Sejmiku Samorządowego Ewa Rzewuska, dyr. Stanisław Zięba z Urzędu Miejskiego, dyr. Bolesław Gomułkiewicz z Wydz. Rolnego i Ochrony Środowiska) wysłuchali informacji o działaniu urządzenia. Dokonuje ono automatycznego pomiaru zawartości zanieczyszczeń (SO₂, NO/NO₂ i CO) w wybranym miejscu - w tym przypadku na pl. Grunwaldzkim. Pomiar jest prowadzony metodą referencyjną. System kalibracji jest jedną z najciekawszych części urządzenia: mieszaniny kalibrująca stężenie są wykonywane z taką dokładnością, że możliwe jest określenie stężenia rzędu 10⁻⁹. Godny podziwu jest dołączony system komputerowy, który umożliwia automatyczny pomiar ciągły, uśrednia i archiwizuje wyniki. Nawet sama konstrukcja jest wykonana ze specjalnego stopu amortyzującego wstrząsy, dzięki czemu sprzęt taki może być stosowany w ruchomych laboratoriach pomiarowych.

Podkreślano, że sprzęt nie tylko umożliwia bieżącą ocenę stanu skażenia, ale przyczynia się do uświadomienia społeczeństwu problemów ekologii. Z tego względu prof. J. Zwoździak zwrócił się z wnioskiem o umożliwienie ustawienia na pl. Grunwaldzkim tablicy świetlnej informującej mieszkańców o aktualnych wynikach pomiarów.

Oczywiście główny cel dydaktyczny związany jest z kształceniem studentów na Wydziale Inżynierii Środowiska.

Jako hasło całego spotkania cytowana była myśl: "Nie otrzymaliśmy środowiska od naszych rodziców. Wypożyczyliśmy je od własnych dzieci."

Nowe prawo autorskie, czyli co użytkownik oprogramowania wiedzieć powinien

(w odcinkach)

[3]

Wydawca: Dom Handlowy Informatyki Sp. z o.o.

Sponsorzy: Lotus, Microsoft, Novell

A co wolno robić z nielegalnym oprogramowaniem?

Nic. Samo posiadanie nielegalnego oprogramowania grozi sankcjami. Bez znaczenia jest fakt, czy dany program skopiujemy sami, kupimy go, czy też dostaniemy za darmo. Za sprzedaż takiego oprogramowania grożą najwyższe kary przewidziane prawem autorskim.

A jeśli okaże się, że programy kupione jako legalne są podróbkami?

Niestety jest to problem nabywcy. Prawo traktuje zakup kradzionego oprogramowania tak samo jak zakup kradzionego samochodu. Odpowiedzialność materialna kupującego jest automatyczna (choć niższa w przypadku nieumyślnego naruszenia praw autorskich). Oczywiście można dochodzić odszkodowania od sprzedawcy na drodze cywilnej. Na szczęście odpowiedzialność karna zależy od okoliczności, gdyż to producent w sądzie musi udowodnić nabywcy, iż wiedział lub mógł wiedzieć, skąd dane oprogramowanie pochodzi. Będzie to bardzo łatwe, jeśli np. program był kupiony za wyjątkowo atrakcyjną cenę. Dlatego jedynym sposobem uniknięcia ryzyka jest kupowanie oprogramowania w dobrze znanych firmach, najlepiej u autoryzowanych dealerów producenta i ignorowanie tzw. "szczególnych okazji". Warto także sprawdzać oznakowanie towaru, a w przypadku produktów banderolowanych (np. Novell) obecność właściwej banderoli.

A co konkretnie grozi za złamanie prawa autorskiego?

Są dwa rodzaje odpowiedzialności: materialna (na rzecz producenta) i karna. Producentowi oprogramowania mają prawo żądać od osób naruszających ich prawa autorskie "wydania uzyskanych korzyści" lub zryczałtowanego odszkodowania. Pierwsza możliwość będzie stosowana zawsze wtedy, gdy korzyści uzyskane przez łamiącego prawo autorskie są łatwe do oszacowania. Na przykład przy kopiowaniu i sprzedawaniu nielegalnych kopii będzie to uzyskany obrót. W przypadku użytkowników posługujących się oprogramowaniem do własnych potrzeb oszacowanie uzyskanych korzyści będzie z

reguły trudne. I dlatego należy spodziewać się zryczałtowanego odszkodowania. Zryczałtowanym odszkodowaniem jest "potrójna wysokość stosownego wynagrodzenia". Przy oprogramowaniu oznacza to trzykrotną wartość danego oprogramowania. Dla dużych firm przyłapanych na posiadaniu wielu nielegalnych kopii taka kwota może być astronomiczna. Biorąc pod uwagę krajową przeciętną, tak policzone odszkodowanie może być równe kosztom podwojenia parku kompu-

terów wraz z bogatym wyposażeniem w legalne oprogramowanie.

Za co i na jak długo trafia się do więzienia?

Za nielegalne kopiowanie na dwa lata, a jeśli jest to stałe źródło dochodu, to na trzy. Za kupowanie lub tylko przyjmowanie (w sumie chodzi tu o posiadanie) też na dwa lata więzienia, o ile zrobiono to dla osiągnięcia korzyści majątkowych. W przypadku użytkowników instytucjonalnych powyższy warunek jest z reguły spełniony, gdyż każde oprogramowanie stosowane przez firmy jako narzędzie pracy ma przynosić dochód. Zamiast wymienionych kar mogą być orzeczone kary ograniczenia wolności lub grzywna.

Czy poza odszkodowaniem i więzieniem grozi coś jeszcze?

Sąd może orzec przepadek narzędzi, za pomocą których złamano prawo autorskie. W przypadku oprogramowania dotyczyć to może komputerów, na których znaleziono instalacje nielegalne. Zatem do potrójnego odszkodowania może dojść utrata całości lub części sprzętu zainstalowanego w firmie! Przy obecnym nasyceniu instytucji sprzętem, łatwo wyobrazić sobie skrajny przypadek bankructwa firmy przyłapanej na stosowaniu nielegalnego oprogramowania. Należy pamiętać, że wszelkie tego typu odszkodowania i konfiskaty księgowane są w ciężar strat nadzwyczajnych (czyli płatne z zysku po opodatkowaniu). Co więcej, może dojść do postępowania karno-skarbowego z tytułu niezapłacenia VAT-u za nielegalne oprogramowanie. Oprogramowanie stosowane przez firmę, a niezaksięgowane w aktywach, niczym nie różni się od towaru znajdującego się w magazynie, a niewykazanego w ewidencji. Fakt, że jest to oprogramowanie legalne bądź nielegalne, nie ma znaczenia (zgodnie z ustawą o VAT). Fiskus może zażądać zapłacenia VAT-u za wszystkie niezaksięgowane kopie wraz z dodatkową karą (5 razy stawka). Właśnie takimi metodami radykalnie zmniejszono skalę piractwa we Włoszech w 1993 roku.

(cdn)

Fundacja Rozwoju Politechniki Wrocławskiej

cd ze str. 8

kojarzy się oferentów i klientów. W tym roku zgłosiło się ok. 600 studentów, którym oferowano 250 ofert (średnio biorąc po 2 miejsca, czyli na ok. 500 miejsc). Jest to więc znacząca dla uczelni akcja.

Podjęte inicjatywy mogą stać się źródłem zarówno rozwoju samej uczelni, jak korzyści materialnej jej pracowników. Warunkiem sukcesu jest jednak uruchomienie samonapędzającego się mechanizmu skutecznych aplikacji i wdrożeń, które będą przyczyniać się do rozwoju gospodarki i do spopularyzowania oferty Fundacji. Sukces zależy więc od wszystkich pracowników Uczelni. Dostrzeżone możliwości zaoferowania technologii lub znajomość potrzeb rynku może przyspieszyć realizację przedstawionych tu zamierzeń.

Pamiętajmy, że podstawowym warunkiem promocji osiągnięć Uczelni jest samo istnienie atrakcyjnych rozwiązań. W uczelni technicznej, której jednym z pól działania jest współdziałanie w przeobrażaniu technologicznym gospodarki, zaawansowane technologie powinny być "gorącym" tematem. Umiejętność ich tworzenia to klucz do zwiększenia poziomu finansowania badań i odbudowy współpracy z przemysłem.

Osoby zainteresowane przedstawioną tematyką mogą kontaktować się z dr Markiem Kozłowskim, w lokalu Fundacji Rozwoju Politechniki Wrocławskiej, mieszczącym się w budynku D-5, pok. 20. tel. 20 35 54 lub 20 22 48, fax. (071) 22 92 92.

NATO Advanced Research Workshop

W dniach 24-26 października odbył się w naszej uczelni NATO Advanced Research Workshop jako wynik wieloletniej współpracy między naszą politechniką a Colorado State University.

To spotkanie naukowe sponsorowane przez Komitet Naukowy NATO w Brukseli było poświęcone poszukiwaniu sposobów poprawy infrastruktury komunikacyjnej w Polsce i krajach sąsiednich przy wykorzystaniu obecnych możliwości współpracy regionalnej w jednoczącej się Europie.

To spotkanie naukowe odbyło się pod pa-

tronatem JM Rektora, prof. Andrzeja Wiszniewskiego, który dokonał uroczystego otwarcia Workshop'u w Sali Senatu (zdjęcie) i który podejmował uczestników tego spotkania wieczorem 24 października w Klubie Studenckim.

W Workshop'ie wzięli udział wybitni specjaliści z USA, Kanady, Niemiec, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Turcji, Węgier, Czech, Słowacji, Ukrainy, Białorusi, Litwy i oczywiście z Polski.

W dniach 25 i 26 października obrady odbywały się w zamku w Sobótce, gdzie też odbyła się ceremonia zamknięcia obrad pod przewodnictwem prorektora Zdzisława Kremensa.

Komplet materiałów Workshop'u ma być wydany w postaci książki przez Springer-Verlag.

Współdyrektorami Workshop'u byli prof. Richard Gutkowski z Colorado (na zdjęciu z lewej strony) i prof. Jan Kmita z naszej uczelni. Dyrektorem organizacyjnym był dr inż. Przemysław Maliszewicz z I-14.

Biomechanika '94

W dniach 20-23 października odbywała się w Szklarskiej Porębie XII Szkoła Biomechaniki. Zgromadziła ona przedstawicieli uczelni technicznych, medycznych i sportowych. Komitet naukowy zakwalifikował do druku 80 prac naukowych, w tym 8 z zagranicy. Obejmowały one kilka grup tematycznych: biomechanikę sportu, biomechanikę kliniczną, biomateriały, urządzenia zastępcze i wspomagające proces leczenia oraz modelowanie i badanie układów biomechanicznych. Konferencja pokazała, że polska biomechanika ma istotne osiągnięcia. Wyniki badawcze budzą zainteresowanie przemysłu, który jest zainteresowany współpracą. Ośrodek wrocławski ma w skali kraju silną pozycję. Politechnika Wrocławska oferuje jako obszar dyplomowania biomechanikę inżynierską, w ramach której wykłada się biomechanikę ogólną, komputerowe modelowanie elementów anatomicznych człowieka, inżynierię rehabilitacyjną, układy zastępcze człowieka, materiały stosowane na implanty i wiele innych.

Na zakończenie rozstrzygnięto dwa konkursy. Jednym z nich jest konkurs im. Andrzeja Komora przeznaczony dla młodych, wyróżniających się autorów prac naukowych z dziedziny biomechaniki. Sponsorem konkursu jest fundacja im. dra Andrzeja Komora. Zgłoszono do konkursu 7 prac; I nagrodę otrzymał dr Szymon Dragan z Akademii Medycznej we Wrocławiu, II - dr Małgorzata Sobera z AWF we Wrocławiu, a wyróżnienie - mgr Marek Bernakiewicz z Inst. Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn Politechniki Wrocławskiej.

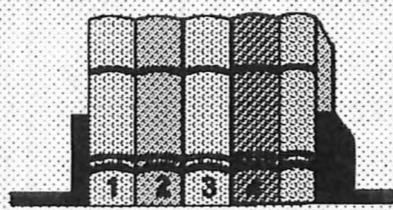
Drugi konkurs dotyczył wyboru najlepszych prezentacji plakatowych. Oceniana była zarówno forma graficzna jak zawartość merytoryczna. Konkurencja była duża, ponieważ właśnie ta forma była dominująca (było tylko 20 referatów plenarnych). W zapoznaniu się z walorami poszczególnych plakatów pomagała zastosowana nowa forma prezentacji: autorzy plakatów na początku sesji mieli okazję do krótkich, 4-minutowych wystąpień. Dawało to możliwość zareklamowania się, a także trening w zwięzłym wypowiedzianiu się. Komisja przyznała I nagrodę dr. Pawłowi Modzelewi z Instytutu Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn PWr., II nagrodę - zespołowi profesora Kazimierza Fidelusa z AWF w Warszawie, III nagrodę mgr. Markowi Matyjewskiemu z Inst. Techniki Lotniczej i Mechaniki Stosowanej PW. Ponadto przyznano wyróżnienia: I. Marek Górecki (Inst. konstr. i Ekspł. Maszyn PWr.), T. Niezgoda (AMed.), Krzysztof Dudek, Dionizy Dudek (Inst. Konstr. i Eksploatacji Maszyn PWr), II. Ryszard Saganiak, Marek Kłossowski (WIML), III. Andrzej Wall, Szymon Dragan (AMed. W-w)

Sponsorami Szkoły byli: Komitet Badań Naukowych, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Wydz. Mechaniczny Politechniki Wrocławskiej, Inst. Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn, Plan International, Centrum OPHTA-Lab i Cezas-Bis. □

KSIĄŻKI, które polecamy ...

Eric Berne

W co grają ludzie Psychologia stosunków międzyludzkich

Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994

cena 45 tys. zł.

Człowiek podobno nie może żyć bez bodźców. Głód bodźców może mieć podobne skutki jak głód pożywienia. Suma badań w tej dziedzinie streszcza się do stwierdzenia: "Jeśli nie jesteś głaskany, twój rdzeń kręgowy usycha". To jednak dopiero początek problemu. Gdy zbliżamy się do innych ludzi, popadamy w skomplikowane układy zależności. Relacje te można sklasyfikować jako rytuały, rozrywki, gry, intymność i aktywność. Autor przedstawia je jako gry. W tym sensie całe życie jest grą. Wniknięcie w jej sens i strukturę powinno ułatwić czytelnikowi zrozumienie siebie i innych. □

Narada rektorów...

cd ze str. 5

mu stypendialnego. Rozważa się możliwość wprowadzenia stypendiów kredytowych (choć obecnie jest to raczej nierealne) i odpisów podatkowych na kształcenie. Zespół V chce zainicjować szeroką społeczną dyskusję na temat zakresu kształcenia, jaki powinno zagwarantować państwo: czy tylko szkolnictwo podstawowe i średnie, czy również wyższe?

W dyskusji wyróżnił się głos prof. Michała Seweryńskiego z UŁ, który stwierdził, że jeszcze przez długi czas podstawą kształcenia w Polsce będzie system szkół państwowych z bezpłatnym nauczaniem i wprowadzenie innych form przy obecnym poziomie zarobków byłoby równoznaczne ze zgodą na degradację intelektualną społeczeństwa. Podstawą utrzymania szkół wyższych będą środki budżetowe. Ponieważ nakłady są niewystarczające w stosunku do wzrostu ilości młodzieży w rocznikach objętych kształceniem, następuje szybki i bardzo wyraźny proces pauperyzacji pracowników i studentów. Kolejne rządy nie przedstawiają żadnej strategicznej wizji roli szkolnictwa wyższego w rozwoju państwa i zarządzaniu nim. Tymczasem w jego obszarze narasta poważny konflikt społeczny. Należy więc: uznać szkolnictwo wyższe za sektor strategiczny, zaś w drodze ustawy określić %PKB przeznaczony na szkolnictwo wyższe (ustalić pułap docelowy i ścieżkę dojścia do niego). Szkoły wyższe w Polsce wyczerpały już wszystkie rezerwy restrukturyzacyjne, a szczyt wyżu demograficznego w przedziale wiekowym 19-24 lat dopiero stoi u bram uczelni.

Prof. A. Koj stwierdził, że rząd wymusza na rektorach działania pozakonstytucyjne, tzn. żądanie odpłatności za naukę. Należy albo zmienić konstytucję, albo realizować istniejącą normę.

Na zakończenie min. G. Kołodko zaproponował, by to nie rząd, ale środowisko akad. przygotowało projekt strategii rozwojowej. Zawniósł też, by centrum opracowania tej koncepcji uczynić Zespół V. Obiecał, że w razie powstania dobrego projektu uruchomi szybką ścieżkę legislacyjną.

Ponadto omówiono sprawy robocze. Ministerstwo zaproponowało wprowadzenie zmian do algorytmu liczenia środków i dotacji na działalność dydaktyczną: dalsze zmniejszenie tzw. współczynnika przeniesienia C z 0,4 na 0,3 oraz uwzględnienie rzeczywistej liczby studentów na I i II roku (a nie, jak dotąd, podwojonej liczby studentów II roku). Obie propozycje były krytykowane: pierwsza dotyka te uczelnie, które mają wysokie koszty stałe, druga jest trudna do realizacji ze wzgl. na to, że obecnie studenci nie są ściśle przypisani do konkretnych lat. MEN zwróciło się o przysłanie przez uczelnie do końca roku baz danych (listy pracowników od doktora wzwyż). Mają one posłużyć do naliczania dotacji na podstawie algorytmu. □

INFORMATOR

CENTRUM INFORMATYCZNEGO
POLITECHNIKI WROCLAWSKIEJ

W październiku ukazał się

INFORMATOR nr 17

poświęcony w całości

systemowi Archie.

System ten oferuje usługę elektronicznego wyszukiwania informacji w międzynarodowej sieci Internet. Pozwala on użytkownikowi przeglądać katalogi zawierające listy plików dostępnych w tej sieci. Pliki zlokalizowane za pomocą Archie można przeglądać lub skopiować korzystając z usługi FTP.

INFORMATOR opisuje komendy, ich parametry oraz zmienne systemu Archie umożliwiające zrealizowanie wyżej określonych celów.

Każda biblioteka instytutowa otrzymała po jednym egzemplarzu INFORMATORA. Tekst jego dostępny jest w sieci lokalnej Novell na serwerze CI-1 (otwórz sesję sieciową komendą LOGIN CI-1/INFO bez podawania hasła, następnie wprowadź polecenie INFO) w postaci zbioru do przeczytania lub skopiowania (u góry ekranu jest podana nazwa zbioru wraz ze ścieżką dostępu). Tekst INFORMATORA znajduje się również w Gopherze na mikroVaxie.

Oprócz tego egzemplarze wszystkich INFORMATORÓW są do wglądu (lub w postaci zbiorów do skopiowania) w Dziale Obsługi Użytkowników Centrum Informatycznego.

Zespół redakcyjny

OSTRZEŻENIE!

W Chinach powołano specjalną komisję naukową ds. poszukiwania yeti'ego.. Oficjalna nazwa tego gremium brzmi "Komisja ds. Poszukiwania Dziwnych i Rzadko Spotykanych Istot".

(N.Cz. 46/94)

Przy tak zdefiniowanym kluczu lepiej do Chin nie jechać!

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wroclawska

Wybrzeże Wyspiańskiego 27

50 - 370 Wrocław

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kiszka
Redakcja: bud. D-5, pok. 22, tel. 20 22 89
e-mail: PRYZMAT@ite.ite.pwr.wroc.pl

Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWR

Nakład: 1.500 egz.